

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP.

Nyomda és kiadó hivatal:

Brassó, Kapu-utca 60 szám — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DÍJ

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve: egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr., kapható:

a kiadóhivatalban, Gross G. Polánek és Friedmann F. urak üzletében

Feladvás szerkesztő:

Dr. Vajna Gábor,
ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értekezhetni:

d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DÍJ:

2 hasábos garmondsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr.
3 hasábos garmondsor 8 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 80 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Nyílttér sora 15 kr.

Hirdetések és nyílttéri cikkek díja előre fizetendő.

A szász partikularismus.

Brassó, okt. 24.

Ezen cím alatt tárgyalja a Szebenben megjelenő „Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt” azon vezércikkünket, a melyet lapunk október 12-iki számában „Szászok és magyarok” cím alatt közreadtunk.

Rövid bevezetés után, a melyben a magyar sajtót a sovinsztikus szölamok kiapadhatlan forrásának mondja, fennakad jelzett cikkünknek azon állításán, a melyben egyfelől kétségbe vonjuk annak a magyar sovinsztarendszernek a létezését, a melynek megszűnésétől szokták függővé tenni a szászok a békének köztünk és közöttük való létesülését, másfelől pedig épen a szászoknak vetjük szemére a sovinszmust, rámutatva minden téren nyilvánuló partikularismusukra és rideg elzárkózottságukra.

Azon kérdést illetőleg, hogy létezik-e hát csakugyan az a sokat emlegetett magyar sovinszizmus és miben nyilvánkozik az, a „S. D. Tageblatt” nem bocsátkozik részletesebb tárgyalásokba, habár szívesen vettük volna tőle, annak közelebbi meghatározását, hogy mit értenek a szászok e fogalom alatt és a hivatalos magyar államot vádolják-e azzal, vagy a társadalmat, vagy mind a kettőt; mert ezen kérdések miként való eldöntése mindenestre lényegesen befolyásolni van hivatva az e tekintetben alakuló vélemények képzését.

Annál részletesebben igyekszik megcáfolni a partikularizmus vádját, azonban talán a nélkül, hogy észrevenné, miszerint végül maga is beismerete, hogy ezen szász partikularizmus csakugyan létezik és a legtöbb, a mit e tekintetben tehet csak annyi, hogy annak létjogosultságát bizonyítsa; a minthogy tényleg az egész cikkben kizárólag ezen partikularizmus megokolásán és igazolásán fáradozik a cikkíró.

És a midőn mi ezt konstatáljuk, azzal egyszersmind azt is kimondottuk, hogy e tekintetben egy véleményen vagyunk a „Tageblatt”-tal, mert mi sem állítottunk egyebet, mint azt, a mit a „Tageblatt” is beismer, t. i. hogy a szász partikularizmus csakugyan létezik.

Arra a kérdésre pedig, hogy indokolt-e ez a partikularizmus, vagy nem, és van-e létjogosultsága vagy nincs, mi nem terjeszkedtünk ki, mert ha kiterjeszkedtünk volna, akkor nagyon valószínű, hogy többeket azon érvek közül, a melyeket ezen partikularizmus szükségessége mellett a „Tageblatt” felsorol, mi magunk is felhoztunk, sőt jogosultaknak ismertünk volna el. Mert mi azt nagyon jól tudjuk, a mit a „Tageblatt” mond, hogy a szászok egyik leghatékonyabb eszköze fajuk fenntartására: rideg elzárkózottságuk, partikularizmusuk. Ezt mi jól tudjuk. De hát nem erről van szó a mi idézett vezércikkünkben, hanem arról, hogy akadály-e az a partikularizmus a két faj közeledésének, hátrányára van-e a létező ellentétek kiegyenlítésének és késlelteti-e azon idő eljövételét, a melyben innen is túl is felismerik az érdekek közösségét és az egyetértő, vállvetett munka szükségességét. Erre a kérdésre pedig nem hisszük, hogy akadjon ember, a ki igennel ne felelne.

Hiszen régi igazság, hogy „ignoti nulla cupido”. A mit az ember nem ismer, azzal nem törődik. A ki a szászokat nem ismeri, az nem sokat törődik az ő bajaikkal, óhajaikkal, sérelmeikkel. A ki a szászokat nem ismeri, természetes, ha könnyen hitelt ad mindazoknak a sokszor alaptalan meséknek, a melyeket róluk hall vagy olvas. A ki őket nem ismeri, sohasem lesz képes megérteni azt, hogy óhajaikat a hazafias érzelmekkel stb. hogy lehet összeegyeztetni, és legkevésbé fogja megérteni, belátni és elhinni azt, hogy ennek a két fajnak csakugyan vétek egymással háboruszkodnia és az a szász faj csakugyan megérdemli, hogy érzelmeinek meghódításával törődjenek

és arra sulyt helyezzen a magyar. A ki a szászokkal nem érintkezik és őket nem ismeri, az mindezt nem fogja soha megérteni és elhinni, és így a szászok rideg elzárkózottsága és partikularizmus csírájában fojtja el azt a lehetőséget, hogy a magyar társadalom, melyről pedig a „Kr. Zeitung” is akárhányszor állította, hogy végelemzésben az országos politikának is irányítója, a szászokról jóindulatu véleményre képezhessen magának és ez az oka annak a sokszor talán igazságon nyugvó tapasztalásnak, a melyről a „Tageblatt” így panaszkodik: „A magyar körökben megfoghatatlan érzéketlenség uralkodik arra nézve, hogy magukat az illetők mások helyzetébe beleképzeljék.” Hát hogyan is képzelje be magát a magyar olyan helyzetbe, a a melyet nem ismer, mert a szászok elzárkózottsága miatt teljes lehetetlenség megismernie!

A „Tageblatt” a magyar sajtó feladatának tekinti a fogalmak tisztázását, a magyar részről történő tévedések beismerését és a magyarságnak a tulságos subjektivitásból való klábrándítását. A „Tageblatt”-nak igaza van. A sajtónak is feladata ez. De hogyan teljesítse a magyar sajtó ezen feladatot, midőn előle is elzárkóznak a szászok, midőn ennek következtében a magyar sajtó és annak emberei sem ismerik a szászokat és azok helyzetét, cselekedeteik igazi rugóit stb. És azután mi ugy vagyunk meggyőződve, hogy első sorban mégis csak a szászokat illeti azon feladatok megoldása, a melyeket a „Tageblatt” ugy látszik teljesen a magyar sajtóra akar hárítani, a minthogy szent Mihály arkangyal is azt mondotta a vízbeesett kózáknak, midőn ez őt segítségül hívta: „Kihuzlak fiam, kihuzlak, de mozogj magad is!”

Bocsánatot kérünk, hogy a szászokat a zsidókhöz merjük hasonlítani. Tudjuk, hogy ez a szászoknak nagyon kellemetlen, mert nem szeretik a zsidót. De mi azt a frappans és tanuságos hasonlatosságot fedeztük fel

a két nép között, hogy a mint egykor Zsidóország virágkorában és talán később is a zsidóság exclusivitása és partikularismusa által hívta ki maga ellen az egész világ ellenszenvét, úgy a szászok is az ő rideg elzárkozottságuk által vágják utját az irántuk való rokonszenv kifejlődésének. Már pedig az is megint eltagadhatlan igazság, — sokszor tapasztaljuk fájdalommal életünkben, — hogy mások rokonszenve többet szokott segíteni az embereken mint a maguk legszentebb joga és legtisztább igazsága.

A „Kr. Tageblatt“ egyik szeptemberi számában (213-ik szám „Nationalitätenpolitik.“) azt az eszmét vetette fel a nevezett lap egyik munkatársa, hogy a brassói magyarságnak kellene az itteni szászok és az ország távolabbi vidékein lakó — mondjuk a fővárosi — magyarság között azon közvetítőnek lenni, a ki a szászokról ott táplált balvéleményeket eloszlassa és a szászokat a gyanúsítások és méltatlan rágalmak ellen megvédje. — Igazán szép eszme s talán nem is volna lehetetlen a valószínűsége, ha volna érintkezés a magyarok és szászok között, ha sulyt fektetnének a szászok arra, hogy rokonszenvet keltsenek maguk iránt velük együtt élő magyar polgártársaik között. Ámde lehet-e képzelni e rokonszenv feléledését azok iránt, a kik szorgosan kerülnek bennünket és ridegen elzárkoznak tőlünk és aztán nem emberfeletti kívánság volna megint az, hogy szembe álljunk másokkal, a kik velünk rokonszenveznek, azokért, a kik velünk nem rokonszenveznek sőt ridegen elzárkoznak tőlünk; nem emberfeletti, természetellenes kívánság volna-e ez? Habár tudjuk, hogy az igazságot és jogot tekintet nélkül ellenszenvre vagy rokonszenvre tartozik az ember védelmezni.

Ime elismerjük tehát, hogy a partikularizmus, a mint a „Tageblatt“ írja, egyik leghatalmasabb fegyvere a szászoknak fajuk fentartására. De hozzá kell tennünk, hogy egyszersmind legfőbb forrása minden kellemetlenségeknek és sérelmeknek. Csudáljuk, hogy a bölcs belátás nem találta még el a Scylla és Charibdisközt a megmenetelő utat. Nem szükséges, hogy ők belépjenek a magyar protestánsok országos egyházának kötelékébe; nem szükséges, hogy iskoláikat államosítsák; nem szükséges, hogy egyesületeikbe befogadjanak bennünket — mert ezeket a példákat hozza fel a „S. D. Tageblatt“ — csak a közönséges mindennapi életben szüntessék meg az exclusivitást és partikularizmust, és ott keressék legalábbaz érintkezést és ez is lehetőséget fog nekik nyu-

tani rokonszenv keltésére, a nélkül, hogy azon veszedelmekkel járna, a melyeket a „S. D. Tageblatt“ nem alap nélkül az egyházi, iskolai és egyesületi élet közös berendezésének hátrányos következményeiül felsorol.

Belföld.

Brassó, okt. 24.

A király tegnapelőtt látogatást tett Benczur Gyula műtermében és megtekintette a megboldogult királyné arcképét, melyet Ő Felsége Ferenczy Ida számára rendelt meg. A műteremből elhajtott Ő Felsége a Royal szállóba, az agancs-kiállítás megtekintésére, a hol Eszterházy Mihály gr. és Nádasdy Ferencz szolgáltak felvilágo ítsókkal.

Erzsébet főhercegnőt, a trónörökösné leányát, a jövő év márczius havában nagykorúsítani fogják.

Külföld.

Brassó, okt. 24.

Schneider ezredes, volt párisi katonai attasé, vasárnap temették el Bécsben, régi óhaja szerint katonai pompa nélkül.

A burok Elandsiaagte mellett igen nagy veszteséget szenvedtek. Az angolok vesztesége körülbelül 100 ember. A búrok közül igen sok embert elfogtak.

A zászlókérdés.

Brassó, okt. 24.

Ezen a czímen ír a „Budapesti Hírlap“ tegnap érkezett száma, a kék-piros zászló miatt Brassóban lefolyt eseményről.

A közleményt alább szórol-szóra közöltük és csak a felett való sajnálkozásunknak adunk kifejezést, hogy h e m z s e g a tévedésektől. Így p. o. az a mit az első bekezdésben mond a cikkíró, hogy a tűzoltó ünnepen nem volt nemzeti zászló látható és e miatt a brassói magyarság foljelentést tett a főispán utján a belügyminiszterhez és ennek a következménye lett a zászlórendelet, o t r o m b a valótlanság, mert a mint mindenki tudja, a tűzoltó ünnep aug. 13-án tartott, a zászlórendelet pedig aug. 1-én kelt és még a tűzoltó ünnep előtt érkezett le.

A kérdéses cikk különben a következő:

* * *

Brassóban történt, hogy a Tűzoltóegyesületek odagyültek közgyűlést tartani s a magyar urak fogadásán azzal tüntettek magánosok és egyesületek, hogy az állami hivatalok kivételével Magyarország nemzeti szín lobogója látható sehol nem volt, ellenben mindenütt kitűzték a vörös-kék lobogókat, melyekről azt tartják, hogy a szász nemzet színei. A magyarok e tüntetést sérelmesnek találták és foljelentést tettek Maurer Mihály főispán utján a belügyminiszterhez, ki rendeletet bocsátott ki, a melyben az egyesületeknek meghagyja, hogy saját, vagy törvényhatósági színeiket csak az állam színeivel együttesen tűzzék ki, az ország

zászlójának mellőzésével pedig más lobogókat használni tiltva legyen.

Ez a tiltó rendelet szörnyen fölháborította a magyaroknak és Magyarországnak ellenségeit Brassóban. Szászok és oláhok összefogtak s Jekel Frigyes nemzetiségi alispán — a főispánnak, mint rendesen, úgy itt is ellenese — aszász „luteránus“ eszere-támogatásával a leghevesebben megtámadták a főispánt, mert neki tulajdonították a belügyminiszteri rendelet kieszközlését. Még egyéb formai kitágításuk is volt, a mennyiben az alispán a belügyminiszteri rendeletet ki nem hirdette, hanem félretette, hogy a közgyűlésen bemutassa s ellene mint sérelmes és törvénytelen intézkedés ellen tiltakozzék. A főispán ellenben az ő távollétével a főkapitány által kihirdettette.

Hosszu s heves vita folyt e miatt mult hétfőn a közgyűlésen a magyarok és nemzetiségi pártok között. A szász-oláh többsé leszavazta a magyarokat és a főispánt s fölirt Brassóvármegye nevében a miniszterhez, kérve, hogy saját miniszteri rendeletét vonja vissza.

Megtörtént; a belügyminisztérium rendeletét a színek használatáról hatályon kívül helyezte azzal a megokolással, hogy nem-sokára a zászlók használatára vonatkozólag törvényjavaslatot fog az országgyűlés elé terjeszteni.

Mit szóljunk ehhez? Mindenekelőtt azt mondjuk, hogy olyan rendeletet ne tessék kibocsájtani, a melyet vissza kell vonni. Az oly kényes nemzetiségi kérdések Magyarországon nem türik a bizonytalanságot. A magyar kormány legyen óvatos, méltányos és igazságos, erőszakos ne legyen — de gyöngének ne mutakozzék. A nemzetiségi izgatók az ilyen győzelmüket könnyen és szándékosan félremagyarázzák; a magyarok pedig, kik a nemzetiségi vidékeken, s különösen Erdélyben nehéz küzdelmet vívnak hazánkért, meghazudtolva elcsüggednek, bizalmukat a kormányhoz és önbizalmukat veszítik.

Ha hiba volt a tiltó rendeletet kibocsájtani, második és nem kisebb hiba azt visszavonni. A politikában a hibák boszulják meg magukat a legkeservebben.

Nagyon jól mondotta tegnap Széll Kálmán miniszterelnök, a pénzügyi bizottságban a nemzetiségi kérdéstről, hogy:

„az egységes politikai nemzetnek egyenjogú tagja a hazának bármely nyelven beszélő fia. Ez az egyenjogúság azok között a korlátok között mozog, a melyeket az ország politikai egysége és a kormányzat és közigazgatás gyakorlati lehetősége megvon. Nem erőszakkal, hanem azzal nyerjük meg a nemzetiségeket, ha jó közigazgatást és igazságszolgáltatást csinálunk és igazságos elbánásban részesítjük őket. Mindig voltak emberek, a kik túlzásból és izgatásból élnek, sőt egyes körök is lehetnek ilyenek és ha valaki a magyar állam egységes eszméje ellen izgat, arra a törvény szigorúságát alkalmazni fogja; azt el nem tűri, hogy a törvény, az alkotmány és a magyar állam egysége ellen izgassanak.“

A magyar állam egységét s a nemzet politikai egységét Magyarország jelképe, a nemzeti szín lobogó képviseli egyedül. A ki tehát az ellen izgat vagy erőszakot követ el, az egyenjogúság korlátait túllépi, sőt a törvény ellen is vét. Mert a magyar zászló védelméről intézkedik az 1879. XL. t.-cz., mely azt határozza, hogy:

„az állam ellen való kihágást követ el s tizenöt napig terjedhető elzárással és két-

száz forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető az, a ki olyan zászlót tűz ki, használ, árul, vagy másként terjeszt, a melynek kitűzése vagy használata abból az okból, mert azok az állam és törvényes intézményei iránt való ellenséges irányzatok jelzésül szolgálnak, miniszteri rendelet által tiltva van.

Egy másik szakasz még keményebb büntetéssel sújtja a magyar zászló és címer bemocskolását, vagy leszakítását.

A vörös-kék zászló tiltva nem volt, de nem is büntettek használatáért senkit. Hanem a törvény alapján bocsátotta ki a belügyminiszterium a később visszavont rendeletet. A tilalmat saját jogos hatáskörében adta ki — hát ugyan miért vonta vissza?

Zászló igen sokféle van Magyarországon, országos azonban csak egy, a nemzeti-színű; de azon kívül törvényes a hadsereg-nél a fekete-sárga, a haditengerészetnél a vörös-fehér-vörös, a kereskedelmi hajózásnál az osztrák és a magyar együtt, van a szerb egyházi zászló és minden törvényhatóságnak és városnak, azonkívül az egyetemeknek és más külön testületeknek lobogója. A szász nemzetnek, mely 1848. óta, vagyis az unió óta, mint ilyen, megszűnt, megmaradt a szász egyeteme s a piros-kék zászló ennek a testületnek lehet jelképe, de Brassó és minden törvényhatóság vagy város csak a saját színeit követelheti magának, azt is helyesen csak az ország színei mellett. Így tartják ezt az egész világon, a főhelyre kitűzik az ország zászlóját és mellé a tartományi, városi, vagy testületi zászlókat.

Ha erről nincs törvényünk, siessen Széll Kálmán benyújtani és büntető záradékot tenni melléje az ellene vétők ellen. Mert nagy ideje, hogy a zászlósértések letűnjenek a magyar politika mezejéről.

HIREK.

Brassó, okt. 24.

— Brassói műkincsek a párisi kiállításon. Szádeczky Lajos, a szász műkincsek kiválogatására kiküldött bizottság elnöke az október 2-án megkezdett tanulmány körútról beszámolva, Brassóra vonatkozólag a következőket írja: „Brassóban a városházán levő gyűjteményben legérdekesebb a régi óbirói 3 szögletes diszpallós 1549-ből (1000 ftrra becsültük), a szintén XVI. sz. hóhérpallós és egy keleti ornamentikával díszített XVII. sz. bőrköpeny. A Barczaságban végig járva a nevezetesebb helyeket, a legérdekesebb műkincset Szent-Péteren találtuk, egy koragóthstílusú kehelyben, melynek nyélgombján csucsíves tornyos baldachinok alatt szentek alakjai állottak. Kevésbé szép, de már régibb testvérpéldánya Csernátfalu magyar luth. egyház kelyhe filigrán díszítéssel. Prázmáron is van egy igen szép, gazdag lombdíszítésű gothikus kehely 1529-ből. Ha ezeken kívül még megemlítjük a szász templomok 2—300 éves szönyeget, melyekből a brassói templomban közel száz darabból álló collectio talán Európa legnagyobb e nemű gyűjteménye, úgy rövid összefoglalásban rámutatunk ama műkincsekre, melyekben a szász templomok olyan gazdagok s melyeknek a párisi kiállításra átengedésevel Erdély régi kultúrája a magyar műtárgyak kiegészítésül igen lényesen lesz dokumentálva a világ előtt.

— Dalestély. A brassói (szász) férfialegylet múlt szombaton este tartotta meg

dalestélyét a Vigadó nagytermében. A kétrészből álló műsort a férfiak, a női kar és vegyeskar éneke, valamint Paul Hilda k. a magánéneke töltötte be. A műsor első részének befejezése után a vegyeskar meglepte a hallgatóságot egy „Kék piros” című alkalmi dal eléneklésével, a melynek szövegét Kühlbrandt Ernő rajztanár és a dallamot hozzá Lassel Rezső karnagy írta. Magától értetődik, hogy az eléneklést dalt frenetikus tetszésnyilatkozatokkal fogadta a hálás publikum s miután azt háromszor elénekltetten, negyedszer maga is rágyújtott a nótára s együtt énekelte a dalárokkal. — A dalszövege a következő:

Blau und rot.

Wenn ich durch die Felder schreite,
Durch die Fluren, Durch die Au,
Grüssen mich von jeder Seite
Liebe Blumen rot und blau!

Liebe rot und Treue blau!
Wenn ich diese Farben schau',
Trag ich willig alle Not:
Blau und rot bis in den Tod!

Liebchen seh'ich dich von ferne
Glüht dein liebes Angesicht,
Und die blauen Augensterne
Strahlen mir wie Himmelslicht.
Wangen rot und Augen blau!
Wenn ich diese Farben schau',
Trag ich willig alle Not:
Blau und rot bis in den Tod!

Morgenröte, Himmelsbläue!
Also durch die Farben traue
Mahnt der Himmel uns zur Treue
Unserm Stamm und Mutterlaut.

Morgenrot und Himmelsblau!
Wenn ich diese Farbe schau',
Trag ich willig alle Not:
Blau und rot bis in den Tod!

— Német színház. Bauer Leó színtársulata, mely jelenleg Nagy-Szebenben játszik, november hó 12-én Brassóban kezdi meg működését.

— Czirkusz. A tegnap esti előadás érdekessége és a műsornak nagy változatossága beigazolta azt, a mit eddig általánosságban írtunk, hogy a Hüttemann féle czirkusz minden tekintetben megfelel a követelményeknek. A 16 pontból álló műsor minden egyes száma elismerésre méltó módon lett bemutatva. Hüttemann G. igazgató szabadon elővezetett s idomított lovai, valamint Hüttemann Rósa k. a lovaglása s különösen a Baquette-ugrás, a közönség méltó tetszését idézték elő. Szép és bravuros volt az Annita, Izabella és Leontine testvérek precíz mutatványa az álló nyujtón. A kerékpározó The Hyck család művészi produkcióját, valamint Taube Heléna k. a. a lövész-királyné golyó-lövészeti mutatványait általános köztetszéssel fogadta és jutalmazta a közönség. Franconi bámulatra méltó testelferdítését, és Krembser Harry equilibristikai ügyességét szintén azok közé soroljuk, a melyek mindig vonzó számai lesznek a műsornak. Végül megemlítjük még Annita k. a. rendkívül merész és töltötte ügyes mutatványait, a ki nyergeletlen lovon bravuros dolgokat végez. A bohózatok jelenetek, valamint a szünetek közti mulattatók változatosságáról és komikumáról azok hivatott mesterei a bohócok és Augusztok gondoskodnak, akik elég dolgot is adnak esténként a nevető izmoknak.

— A helybeli iskolák tanulói részére jövő szombaton délután 3 órakor mérsékelt helyárak mellett érdekes és mulattató előadás lesz

a Hüttemann féle czirkuszban. Bővebbet a felragaszokon.

— Szállítás. A brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában az érdekeltek által megtekinthetők: 1.) a m. kir. államvasutak igazgatóságnak tisztított kender és gyapottonal szállítására; 2.) a m. kir. államvasutak több üzletvezetőségének faanyagok és kavics szállítására; 3.) a m. kir. államvasutak gépgyára igazgatóságának bőrszif vagy pamutszif, faszén és barnaszén szállítására vonatkozó pályázati hirdetményei.

— A mentő-ügy országos szervezése. A belügyminiszter a nyáron fölívta a törvényhatóságokat, hogy tegyenek jelentést a mentő-ügyről, és a beérkezett jelentésekből kiderült, hogy a legtöbb megye és város területén még egy mentőtáská sem található. A belügyminiszterium most a mentő-egyesület elnökségével együtt ez évi november hó 12-ére országos ankétet hívott össze, mely azzal a feladattal fog foglalkozni, hogy a mentő-ügy országsszerűt szerveztessék, amint azt különben az 1876. évi XIV. t. cz. is rendeli. Az ankét előtti napon, november 1-én előértekezlet lesz, melyre úgy a miniszterium, mint a mentőegyesület elnöksége meghívja az összes főispánokat, városi rendőrkapitányokat, tisztii főorvosokat, az országos közegészségügyi tanács tagjait, valamint a tűzoltó főparancsnokokat. Az értekezlet elé egy tervezetet nyújtanak be, amely szerint az első segélynyújtásra mindenütt a tűzoltóság tagjait fogják beoktatni s úgy az oktatás mint a későbbi gyakorlat tekintetében a tűzoltóságot a tisztii főorvosok felügyelete alá helyezik.

— Az italmérési törvény és a kereskedők. Lukács László pénzügyminiszter szombaton fogadta a kereskedők pénteki kongresszusa által delegált küldöttséget s kijelentette, hogy amikor az új állami italmérési törvényt megalkotta, tudatában volt annak, bizonyos érdekek miatt a korcsmárosok és pálinkakereskedők összeütközésbe jönnek. De morális szempontból szükségessé vált, hogy az eddigi állapotot megszüntesse a törvényhozás. Szívesen fogadja a kiskereskedők kérését és kijelenti, hogy a mennyire ehetséges, a kormány mindent meg fog tenni, hogy sérelmeiken segítsen. A küldöttség aztán Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszternél tiszteltgett. A miniszter kijelentette, hogy oda fog törekedni, hogy a bajokon a kormány segítsen.

— A „Siculia” természetes szénsavat sűrítő gyár Rt. (Málnás) alaptőkéjét 500 drb új 50 ftr-os részvény kibocsátása után 160.000 ftrra emelte fel.

— Vállalkozás. A hátszeg-petrosén — szurduki állami közút 53-54 km. szakaszán levő 133. sz. állandó jellegű vashíd alépitményi s kapcsolatos munkálatok végrehajtása 13.277 ftr erejéig okt. 28. d. e. n. ó. a hunyadvármegyei államépítészeti hivatal. 5% bántatpénz.

— Minden hölgynek nélkülözhetetlen a Dr. Graf és Társa által készített Byrolin, melyet a legnépszerűbb orvosok mint bőrápoló szepítő szert ajánlanak. A Byrolin az összes krémeket felülmulja, az arcó minden tisztátlanosságát eltávolítja és annak biztosan fehér, üde, fiatal színt ad. A Byrolin szappan pedig a legjobb és legkedveltebb toillette és gyermekszappan. Kaphatók a gyógyszerárban és drogériákban. Vezérképviselő Kovács Miksa Budapest, VII. Nyár-utca 18. Prospektust és elismeréseket ingyen és bérmentve.

Ha a sors ezideig mostohán bánt el
Önnel, tegyen kísérletet még egyszer
egy osztálysorsjeggyel nálunk.

A huzás folyó évi november
hó 16-án kezdődik.

Minden
második sorsjegy
nyer.

**Legnagyobb nyere-
mény egy millió
korona.**

Egy egész sorsjegy	6 frt
Egy fél „	3 frt
Egy negyed „	1.50 kr
Egy nyolczad „	75 „
Nagy számválasztékban	

Adler L. Jakab
és fivére bank-
háza, Brassó.

Kamner Henrik, Brassó.

Hosszu-u. 1 sz.

Hírlapelárusítás

Van szerencsém a n. e. közönség becses
tudomására hozni, miszerint helyben,
HOSSZU-UTCZA I-SŐ SZÁM ALATT
az „Orient Nr. 1“ szálloda melletti házban egy
iparhatóságilag engedélyezett

Könyv-és Colportage-Üzletet

nyitottam.

Eddigi tapasztalataim, melyeket mint „Reuther
és Reichard“-féle berlini cég és „Gusztáv Adolf
könyvkiadó“ drezdai vállalatnak utazója, több
éven át szereztem, azon kellemes helyzetbe jut-
tatnak, hogy minden e tekintetben reám bízott
teendőknek megfelelni képes vagyok.

Nagybecsű pártfogásért esdve, pontos és szolid
kiszolgálásomat előre igérvén vagyok

kiváló tisztelettel

Kamner Henrik.

Papírkereskedés, iskola-iró- és rajzeszközök.

Előfizetési felvételek bel- és külföldi hír-
lapokra folyóiratokra házhoz szállítva.

Egy honi biztosító intézet, amely
kizárólag gyermek és életbiztosítást
kultivál Brassó és vidékére kiterjedő

fő ügynökséget

szervezendő hitelképes főügynököket keres,
nyugalomba vonult kereskedők, köztiszt-
viselők és katonatisztek és egyáltalában
olyan egyéneknek nyújt megfelelő fog-
lalatosságot, akiknek rendes teendőik
idejüket teljesen nem tölti ki. Ajánlatok
a kiadóhiv. R. K. jelige alatt czimzendők

Ugyanott intelligens üzletszerzők
fix és jutalék mellett alkalmaztatnak.

Az 1895 évi cairoi s az 1896. évi londoni egész-
ségügyi kiállításokon díszoklovéllel s arany éremmel kitün-
tetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kóro-
dákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test bármilyen csúszos
bántalmai, a. m. köszvény, csúsz, reuma, ischiás, asztma
stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben
gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsö-
lésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erő-
sebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapesten: Török József ur gyógyszer-
tárában, Király-utca 12. és dr. Egger A. ur gyógyszertárá-
ban, Váci-körút 17. sz. — Ugyazintén a főváros összes s a
vidék csaknem összes gyógyszertárába, valamint a készítő
WIDDER GYULA gyógyszerészénél
S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Ugyazintén Brassóban: Roth Victor, gyógyszertárában a
„medvéhez“; Kelemen Ferencz, Jekelius Alexina, Schuster Károly
és FridrichStenner gyógytárában Melas Ed. Victor urnál Köhalomban.